

NOTY BIBLIOGRAFICZNE 1996

Książki/Books

Tatarzy polscy. Jednodniówka w 20 rocznicę I „Orientu Sokólskiego” [The Polish Tatars. One-Day-Paper on the Occasion of 20th Anniversary of “Sokółka Orient”], Białystok-Sokółka 1996, 39 pp. The brochure contains materials on Polish Tatars, their history as well as on Sokółka, a small township in north-western Poland written by A. Miśkiewicz, M. Konopacki, S. Chazbijewicz and K. Andrzejewska. At the end of the brochure photographs from „Sokółka Orient” are published.

Pokropek M. i W., *Tradycyjne budownictwo drzewne w Polsce. Vol. II Budownictwo sakralne. Part 1. Bóżnice, meczety, moleny staroobrzędowców, oraz podlaskie cerkwie unickie i prawosławne* [Traditional wooden buildings in Poland. Vol. II. Sacred buildings. Part 1. Synagogues, mosques, molenas, Uniat and Orthodox churches of Podlasie], Wydawnictwo Neriton, Warszawa 1996, 103 pp. + ill. The book written by the eminent Polish ethnographers contains a chapter about the history of Polish mosques (pp. 31-46) e.g. in Bohoniki, Kruszyniany and Studzianka, as well as 17 photos of mosques, its plans and 3 maps of Tatar settlements in Poland.

Pod cedrami Libanu. Wspomnienia polskich studentów z Bejrutu 1942-1952 [Under the Cedars of Lebanon. Reminiscences of Polish Students from Beirut 1942-1952], Koło „Bejrutczyków”. Ex-Polish Students in Beirut, Londyn 1996, 251 pp. This is a collection of articles and recollections of Polish students, who, during and after the World War II lived in Beirut studying in several Polish and Lebanese High Schools. The book is a chronicle of the events from the period between 1942 to 1952 and contains following chapters: Background, origin, facts; Personal reminiscences; Archive Part I; Archive Part II; Lebanon-Beirut after Years and also a list of Polish students.

Abbas A., *Studia nad prozodią arabską. Band i muwaššaha* [Studies on Arabic Prosody. Band and Muwaššaha], Wydawnictwo Akademickie „Dia-

log”, Warszawa 1996, 225 pp. This comprehensive monograph by A. Abbas consists of two parts. The Introduction is a presentation of Arabic Prosody Circle of Al-Ḥalīl Ibn Aḥmad. In the first part, the author describes the *band* as a literary form (Time and Place of Appearance of Band; The Structure of *Band*; A Comparative Study). The second Part is devoted to the *muwaššaha* in contemporary Arabic literature (The Structure of the Old Andalusian *Muwaššaha* and Other Strophic Verses; The *Muwaššaha* in the Period of Renaissance (XIX-XX Century); New *Muwaššaha* in the Writings of Syro-American School; *Muwaššaha* and New *Muwaššaha* in the Literary Output of the Poets during the Interwar Period).

Danecki J., Kozłowska J., *Słownik arabsko-polski*, „Wiedza Powszechna” Warszawa 1996, 804 + 80 pp. It is the first in Poland Arabic-Polish dictionary containing ca. 20,000 words.

Dziekan M.M., *Quss Ibn Sā'ida al-Iyādī. Legenda życia i twórczości. Próba biografii i krytyczna edycja tekstów* [Quss Ibn Sā'ida al-Iyādī. An Unusual Life and Legendary Work. Biography with Critical Edition of Texts], Uniwersytet Warszawski, Zakład Arabistyki i Islamistyki, Warszawa 1996, 274 + XIV pp. This is a monograph devoted to the semi-legendary Quss Ibn Sā'ida, a Christian and imaginary bishop of Naḡrān in Yemen, who preached in Mekka and other cities in the time before Muḥammad. The book contains two main parts: I. Quss Ibn Sā'ida: a biography; Part II: The literary work of Quss Ibn Sā'ida – critical edition with commentary. It contains also a Summary entitled How to reconstruct the forgotten lore and vocabulary of Quss.

Kołaczy J. and T., *Tatarzy polscy. Orientalna społeczność* [The Polish Tatars. An Oriental Community], Wydawnictwo Errata, Toruń 1996, 44 pp. (Osobliwości Polski. Tom I). A short presentation of the history, manners and customs of Polish Tatars.

Kozłowska J., *Gramatyka języka arabskiego. Ćwiczenia* [A Grammar of Arabic Language. Exercises], Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 1996, 175 pp. A handbook of Arabic Grammar, which constitutes a second part of the *Grammar of Arabic* written by J. Danecki.

Łukawski Z., *Dzieje Azji Środkowej* [A History of Central Asia], Zakład Wydawniczy „Nomos”, Kraków 1996, 327 pp. A presentation of the history of Central Asia from pre-historical time to the revolution of 1917. One of chapters is devoted to the Poles who lived in Central Asia in XIX century.

Składanek B., [selection, introduction and translation], Abul Fazl Bajhaki, *Historia Sultana Masuda* [Tārīḥ-i Mas'ūdī/The History of the Sultan Mas'ūd], Wyd. Akad. „Dialog” Warszawa 1996, 297 pp. A translation of selected fragments of the work written in 10th century by Abulfazl Bayhaqī called “History”. The selection contains the chapters about Maḥmūd Ġaznī. The translation is preceded by a large introduction on the historical background and the author of this important work of Iranian historiography.

Składankowa M., *Zrozumieć Iran* [Understanding Iran], Wydawnictwo Akademickie „Dialog”, Warszawa 1996, 211 pp. A shortened version of the great monograph *Kultura perska* [The Persian Culture] which appeared in 1995.

Tymowski M. (ed.), *Historia Afryki do początku XIX wieku* [A History of Africa to the beginnings of XIXth century], Ossolineum, Wrocław 1996, 1355 pp. A voluminous monograph written by a group of eminent Polish historians and orientalists. The book embraces African history from antiquity to the XIXth century.

Artykuły/Articles

Addenda 1995

In 1996 appeared the third volume of “Rocznik Tatarów Polskich” (1995), which contains following articles: Arykan S., *Dr Edige Kirimal*, pp. 135-136 [A biographic note on Edige Kirimal, transl. From Turkish by A. Sarkady]; Chazbijewicz S., *Ibrahim Smajkiewicz – imam wileński w latach 1922-1939. Nota biograficzna* [Ibrahim Smajkiewicz—The Imam of Vilnius in 1922-39], pp. 179-180; Chazbijewicz S., *Prasa tatarsko-muzułmańska w Polsce w latach 1939-1996* [Tatar-Muslim Press in Poland between 1939 and 1995], pp. 87-102; Chazbijewicz S., *Tatarzy-muzułmanie polscy na Pomorzu Nadwiślańskim po 1945 roku. Kronika życia religijnego, społecznego, kulturalnego (zarys)* [Chronicle of Religious, Public and Cultural Life of Tatars in Vistula Pomerania in 1945-95], pp. 182-194; Chodubski A., *Czeczeni* [The Chechen People], pp. 63-72; Chodubski A., *Tatarzy polscy w Azerbejdżanie w okresie przemian rewolucyjnych* [Polish Tatars in Azerbaijan in the Period of Revolutionary Changes], pp. 107-116; Doroszevska U., *Witajcie w Europie - program wsparcia Tatarów Krymskich* [Welcome to Europe – a Programme of Support for the Crimean Tatars], pp. 121-126; Drozd A., *Aleksander*

Sulkiewicz. Sędzia Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku [Aleksander Sulkiewicz – a judge of the Regional Court in Gdańsk], pp. 173-177; Drozd A., *Sytuacja Tatarów w Tatarstanie i na Powołżu* [Situation of the Tatars in Tatarstan and the Volga Region], pp. 117-119; Górski T., *Tatarzy i Kozacy w służbie Rzeczypospolitej* [Tatars and Cossaks in the Armed Forces of the Polish Res Publica], pp. 73-86; Jankowski H., *Kronika wydarzeń krymskich* [Crimean Chronicle], pp. 103-106; Konopacki M., *Ludzka communio w doświadczeniu międzyreligijnym* [A Human Communio in the Inter-Religious Experience], pp. 275-284; Konopacki M., *Siedemdziesięciolecie Wszepolskiego Kongresu Muzułmańskiego 1925-1995* [70 Years of the All-Polish Muslim Congress 1925-1995], pp. 294-297; Kırımal E., *Eksterminacja Tatarów Krymskich*, pp. 137-154 [Extermination of Crimean Tatars, transl. from the Turkish by A. Sarkady]; Kırımal-Szynkiewicz E., *Narodowa wojna krymskich Turków* [Kırım Türklerinin milli mücadelesi/National War of Crimean Turks, transl. from the German by M. Golemski], pp. 155-160; Łątka J.S., *Agent księcia Adama* [The Agent of Prince Adam], pp. 17-48; Milczarek S., *Roczniki Tatarskie* [Tatar Annuals], pp. 205-215; Miśkiewicz A., *Dwadzieścia lat Orientów Sokólskich* [20 Years of the Sokółka Orient], pp. 297-302; Niwiński P., „Pohorecki”. *Ppłk Antoni Olechnowicz i Wileński Okręg Armii Krajowej w pierwszych latach powojennych* [„Podhorecki Col. Antoni Olechnowicz and the AK Vilnius District in Early Post-war Years], pp. 49-61; Radecki A.A., *Jedziemy na Hadż* [We are going to Hajj], pp. 217-232; Radecki A.A., *Kronika osadnictwa Tatarów na Ziemi Słonimskiej* [Chronicle of Tatar Settlements in the Area of Słonim], pp. 233-239. Radecki A.A., *Spotkanie z Udmurcją* [Encounter with Udmurtia], pp. 127-133; Smajkiewicz A., *Sprawozdanie z działalności Muzułmańskiej Gminy Wyznaniowej w Gdańsku za okres 20.09.1959 r. do 20.09.1969 r.* [Report of the Authorities of the Muslim Religious Society in Gdańsk for the Period between 20.09.1959 r. to 20.09.1969], pp. 165-170; *Statut Gminy Muzułmanów Polskich (w Wielkiej Brytanii)* [Charter of the Community of the Polish Muslims in Great Britain], pp. 241-245; Szabanowicz B., *Sprawozdanie z pracy Zarządu M.G.M. w Gdańsku za okres od 29.12.1974 r. do 10.09. 1977 r.* [Report of the Authorities of the Muslim Religious Society in Gdańsk for the period between 29.12.1974 to 10.09. 1977], pp. 171-172; Tyszkiewicz J. [rev. of.]: *Encyklopedia historii Polski. Dzieje polityczne, t. I: A-M*, Warszawa 1994, pp. 271-272; Tyszkiewicz J., *Imam Ali Ismail Woronowicz w Warszawie i Klecku: 1937-1941*, [Imam Ali Ismail Woronowicz in Warsaw and Kleck, 1937-1941] pp. 7-15; Żakiewicz M. [rev. of.]: Górski T., *Morskie aspekty wojen polsko-tureckich 1576-1648*, Gdańsk 1993, pp. 273-274; Żakiewicz M., *Tatarski ród Oganowskich w tradycji gdańskiej rodziny Żakiewiczów*

[The Tatar Family of Organowski in the Tradition of the Gdańsk Family of Żakiewicz], pp. 195-204.

1996

Chazbijewicz S., *Tatarska myśl filozoficzna, społeczna i teologiczna w II połowie XIX wieku. Szihabuddin Mardżani (1818-1899) i jego twórczość* [The Tatar Philosophical, Social and Theological Thought in the Second Half of the 19th Century. Shihabuddin Marjani (1818-1899) and His Production], "Test" 1996, No. 5, pp. 112-121.

Chazbijewicz S., *Tatarzy polsko-litewscy w latach II wojny światowej* [Polish-Lithuanian Tatars during the Second World War], in: *Meandry cywilizacyjne, kwestie narodowościowe i polonijne*, ed. by A. Chodubski, Toruń 1996, pp. 91-98.

Chodubski A., *Tatarzy polscy w Azerbejdżanie w okresie przemian rewolucyjnych* [Polish Tatars in Azerbaijan in the Period of Revolutionary Changes], in: *Islamskaya kultura Tataraw-musulman Belarusi, Litvy i Polshczy i yae vzaemadzeyanne z belaruskay i inšymi kulturami*, I, Minsk 1996, pp. 86-99.

Danecki J., *Sytuacja językowa w dzisiejszym świecie arabskim* [Linguistic Situation in Contemporary Arab World], "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 3-14.

Drozd A., *Staropolski apokryf w muzułmańskich księgach (Tatarska adaptacja Historyi barzo cudnej o stworzeniu nieba i ziemie Krzysztofa Pussmana)* [Old-Polish apocrypha in Muslim books [Tatar adaptation of Krzysztof Pussman's Historyja barzo cudna o stworzeniu nieba i ziemie], "Poznańskie studia polonistyczne." *Innowiercy, odszczepieńcy, herezje*. Seria literacka III, Poznań 1996, 95-134 pp.

Drozd A., *Rękopis Tatarów polsko-litewskich w zbiorach Biblioteki Gdańskiej PAN* [A Manuscript of Polish-Lithuanian Tatars in the Collection of the Library of Polish Academy of Sciences in Gdańsk], in: "d'Oriana", Awiza biblioteczne nr 3, Gdańsk 1996, Towarzystwo Przyjaciół Biblioteki Gdańskiej PAN.

Dziekan M.M., *Badania arabistyczne Profesora Tadeusza Kowalskiego (1889-1948)* [Arabistic Research of prof. Tadeusz Kowalski (1889-1848)], "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 67-72.

Dziekan M.M., *Emigranci muzułmańscy w Europie z perspektywy współwyznawców* [Muslim Emigrants in Europe from the Point of View of the Coreligionists], "Nurt SVD" 1996, nr 2, s. 47-54.

Dziekan M.M., *Nabahan nad Wisłą (o poezji Hatifa al-Dżanabiego)* [Nabahan on Vistula (about the Poetry of Hatif Janabi)], "Autograf-post" 1996, nr 1, pp. 18-19.

Dziekan M.M., *O współczesnej literaturze arabskiej* [On Contemporary Arabic Literature], "Autograf-post" 1997, No. 3, pp. 6-8.

Godzińska M., *Turcy w oczach Imć Pana Jana Sobieskiego na podstawie pism i wypowiedzi prywatnych* [The Turks According to Jan Sobieski, Esq. in the light of his Writings and Private Opinions], in: *Metamorfozy recepcji. Kraje pozaeuropejskie w polskich środkach przekazu*, "Semper", Warszawa 1996, pp.27-33.

Jamsheer H.A., *Instytut Studiów Bliskowschodnich im. Carstena Niebuhra* [The Carsten Niebuhr Institute for Near Eastern Studies], „Przegląd Orientalistyczny” 1996, No. 3-4, pp. 204-206.

Janabi H., *Od Wieszcza do „Proroka”* [From Poet Laureate to “Prophet”], „Przegląd Orientalistyczny” 1996, No. 1-2, pp.73-78.

Kowalska M., *Al-Mas‘ūdī’s Stellung in Geschichte der arabischen Literatur*, „Folia Orientalia” 1996, Vol. 32, pp. 115-121.

Kozłowska J. *Ślady poezji arabskiej w literaturze polskiej. Przede wszystkim romantycy* [Traces of Arabic poetry in Polish literature. Romantics above all], "Lithuania" 1996, nr 3/4, pp. 83-88.

Machut-Mendecka E., *The Concept of Time in Arabic Drama*, "Rocznik Orientalistyczny" 1996, Vol.50, fasc. 1, pp. 53-59.

Michalak-Pikulska B., *The Beginnings of the Literary Movement and Development of the Short Story i Bahrain*, „Folia Orientalia” 1996, Vol. 32, pp. 153-155.

Pachniak K., *Mysł polityczna Al-Ghazalego na tle arabskiej teorii politycznej* [Political Thought of Al-Ghazali against the Background of Arabic Political Theory], „Przegląd Orientalistyczny” 1996, No. 3-4, pp. 143-152.

Pałubicki W., *Etniczno-religijna mniejszość Tatarów polskich. Tradycja i przemiany* [Ethnic-Religious Minority of Polish Tatars. Tradition and Changes], in: *Meandry cywilizacyjne, kwestie narodowościowe i polonijne*, ed. by A. Chodubski, Toruń 1996, pp. 81-90.

Rozmus D., *A More Precise Dating of the As-Saqaliba Rebellion in the Medieval Maghrib*, "Folia Orientalia" 1996, Vol. 32, pp. 157-160.

Rozmus D., Skoczek M., *Hayarum qatalum*, "Folia Orientalia" 1996, Vol. 32, pp. 161-164.

Sierakowska-Dyndo J., *Miary etyczne świata Afgańczyków* [Ethical Standards in the Afghans], in: *Afganistan, Chiny, Indie, Wietnam*, "Acta Asiatica Varsoviensia" No. 10, 1996, pp. 7-34.

Siwierska E., *The Role of Kissohin Alkur'ani in Hausa Wa'azi Verse*, "Studies of the Department of African Languages and Cultures" 1996, No. 19, pp. 54-69.

Tyszkiewicz [sygn.: Tyszkewich] J., *Sprawa awansu Józefa Bielaka na generała majora w wojsku Wielkiego Księstwa Litewskiego* [The Promotion of Józef Bielak to Colonel Major in the Army of the Great Duchy of Lithuania], in: *Islamskaya kultura Tataraw-musulman Belarusi, Litvy i Polszczy i yae vzaemadzeyanne z belaruskay i inšymi kulturami*, II, Minsk 1996, pp. 119-126.

Wronecka J., *Egipt mało znany* [Egypt not Known], w: *Metamorfozy recepcji. Kraje pozaeuropejskie w polskich środkach przekazu*, "Semper", Warszawa 1996, s. 27-33.

Zaborski A., *Z dziejów nauczania języka arabskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim* [An Outline of the History of Teaching Arabic at the Jagellonian University, Cracow], "Biuletyn Glottodydaktyczny" 1996, No. 2, pp. 81-102.

Recenzje/Reviews

Adonis, *Rycerz dziwnych słów*, transl. by K. Skarżyńska-Bocheńska, Warszawa 1994; K. Skarżyńska-Bocheńska, *Adonis. Obrazy, myśli, uczucia*, Warszawa 1995, "Pracownia" 1996, No 17-18, pp. 99-100 (M.M.Dziekan : *Czas Adonisa*).

Bürgel J.Ch. and Guth S. (ed.), *Gesellschaftlicher Umbruch und Historie im Zeitgenössischen Drama der islamischen Welt*, Beirut 1995, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 94-96 (M.M. Dziekan).

Delcambre A.-M., *Mahomet. Głos Allaha*, Wrocław 1996, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 3-4, pp. 217-219 (M.M. Dziekan).

Gudowski J. and Plit F. (ed.), *The Vanishing Past Time. Socio-economic and Geographic Studies in Farafra Oasis (Egypt) in 1992*, Warszawa 1995, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 92-94 (M.M. Dziekan).

Piłaszewicz S., *Słownik mitologii i religii Czarnej Afryki*, Warszawa 1996, „Przegląd Orientalistyczny” 1996, No. 3-4, pp. 215-217 (M.M. Dziekan).

Scheck F.R., *Die Weihrauchstraße. Von Arabien nach Rom – auf den Spuren antiker Weltkulturen*, Bergisch Gladbach 1995, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 214-215 (J. Danecki).

Składankowa M., *Kultura perska*, Wrocław 1995, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 3-4, pp. 211-214 (J. Danecki).

T. Nishio, *The Arabic Dialect of Qift (Upper Egypt). Grammar and Classified Vocabulary*, Tokyo 1994, "Rocznik Orientalistyczny" Vol. 50, fasc. 1, pp. 141-143 (J. Danecki).

Taarji H., *Les voilés de l'islam*, Casablanca 1994, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 96-99 (A. Kasznik-Christian).

Tworuszka M. and U., *Islam. Mały słownik*, Warszawa 1996, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 90-91 (J. Danecki).

Przekłady/Translations

Kass G., *Niebieski ptak. Paplanina; Al-'Uşfūr al-azraq. Țartara*, edition in Polish and Arabic, translated by J. Kozłowska, "Dialog", Warszawa 1996, 68+68 pp.

Asz-Szajch H., *Kobiety z piasku i mirry [Musk al-ğazal]*, transl. from Arabic by H. Jankowska, PIW, Warszawa 1996, 254 pp.

Ar-Rifa'i T., *Abu Adżdžadż, niech żyje [Long live Abu Ajjaj!]*, "Przegląd Orientalistyczny" 1996, No. 1-2, pp. 57-66 (B. Michalak-Pikulska).

Unsi al-Hadždż, *Dziewczyna motyl dziewczyna* [*Fatāt farrāša fatāt*], "Autograf-post" 1997, No. 3, p. 13, (M.M. Dziekan).

Hasan Abd Allah al-Kuraszi, *Śpiewak i ptak Ruch* [*Al-Muğannī wa-ṭayr ar-Rūh*], "Autograf-post" 1997, No. 3, p. 13, (M.M. Dziekan).

Ali al-Fazzani, *Ukrzyżowanie* [*Aṣ-Ṣulb*], "Autograf-post" 1997, No. 3, p. 13-14, (M.M. Dziekan).

Adonis, *Poemat o Samud*, "Autograf-post" 1997, No. 3, p. 9-12 (K. Skarżyńska-Bocheńska).

Książki tłumaczone z języków zachodnich/Books on Islam and the Arab World translated into Polish

Delcambre A.-M., Mahomet. *Głos Allaha* [transl. from French by J. Łukaszewicz], Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1996, 192 pp.

Hadret Mirza Ghulam Ahmad z Qadian, *Filozofia nauk islamu* [The Philosophy of the Teachings of Islam], Islam International Publications LTD, Islamabad 1996, [20 +] 128 pp.

Robinson F., *Świat islamu* [Atlas of Islamic World since 1500], transl. from English by J. Pierzchała and Marek M. Dziekan, "Penta", Warszawa 1996, 239 pp.

Al-Usajmin M.I.S., *Fundamenty wiary islamu*, [transl. from? by?] Stowarzyszenie Studentów Muzułmańskich w Polsce, 1996, 77 pp.

Prepared by Marek M.Dziekan